

ANDERO ERMEL

Andero Ermel (6. VIII 1976) on kaheksandat hooaega Tallinna Linnateatri näitleja. Ta on lõpetanud EMA Kõrgema Lavakunstkooli XVIII lennu (kursuse juhendaja Priit Pedajas), kehastanud koduteatris kahtekümme rolli, osalenud muusikalides ja telelavastustes ning andnud oma hääle mitmele animakangelasele. Ta on näitlejanna Külli Teetamme elukaaslane ja kahe poja isa. Andero kasvas üles teadmisega, et temast saab metsamees. Ta elas ja käis koolis väikeses Rõngu alevikus, pages sealt aga igal vabal hetkel vanaisa ja onu juurde, kes elasid Võrtsjärve ääres Pikasillal. Kuna vanaisa oli metsaülem, siis käis Pikasilla elu juurde lahutamatu jahil- ja kalalkäimine ning metsi mööda uitamine. Laulmine ja näitering kuulusid siis pigem vabadust piiravate ja tüütute nähtuste hulka.

Juba lasteaiakasvatavad tabasid ära, et ma pean viisi, ja loomulikult pandi mind igal võimalikul juhul esinema, nii et sellest sai ebameeldiv kohustus. Sama lugu oli kooli ajal näiteringi ja poistekooriga, aga kuna mu ema oli samas koolis õpetaja, siis ma pidin olema aktiivne ja korralik. Alevielu ei pakkunud mulle selles vanuses enam midagi ja kunagi andsin Rõngus endale vande, et ma ei hakka iialgi elama linnas, tüüpkorterris, ning minust saab metsamees, vaba inimene, kes võib ise oma käikude ja aja üle otsustada.

Millal näitlemine sinu jaoks huvitavaks muutus?

Meil oli koolis kirjandusõpetaja, kes tegi igaks jõuluks tüüpilise koolilavastuse. Keskkoolis otsustasime klassiga, et teeme traditsioonilisele jõulutükile vastukaaluks oma näitemängu. Imestan siimaaani, kui suure hooga kõik sellest kinni haarasid. Võtsime ühe noore näitekirjaniku, Ott Ollino absurdinäidendi. Ta sai õnnetult hukka, aga tollal tundus see meile veelgi tähendusrikkam. Lavastas minu pinginaaber ja väga kauaegne sõber. Käisime selle tüki Saaremaal miniteatrite festivalil ja võitsime ühe auhinna, kuigi vaatjad, kes polnud pärast esimest vaatust ära läinud, jäid saalis magama... Kui meile lõpuks preemia anti, oli üllatus suur, sest me olime täiesti tundmatu näiteüksus, aga seal olid väga suurte traditsioonidega kooliteatri trupid koos – ent kui me olime kollokviumil žüriile ära rääkinud, miks me selle loo lavastasime, avaldas see neile muljet. Sealt kõik pihta hakkaski. Tuli kevad, keskkool sai läbi ja pidi otsustama, mida edasi teha. Tahtsin minna metsandust või majandust õppima. Pinginaaber leidis ajalehest Meie Meel lavakooli vastuvõtukatsete kuulutuse ja soovitas minna. Katsed toimusid Ugala väikeses saalis. Ma ei teadnud ei seda, kes on Pedajas, ega seda, kus Ugala täp-

Andero Ermel mais 2006.

Harri Rospu, foto

selt asub. Eksamit võttis vastu Kalju Komissarov, sest Pedajas ei saanud tulla. Läksin sisse, kandsin oma luuletused ja laulud ette ja pääsesin edasi. Oli olemoodi karge ja ükskõikne tunne, et teen, nagu oskan, ja kui võtavad vastu, siis järelikult on mind vaja, ja kui ei võta, siis ei ole.

Andero tunnistab, et kultuurišokk Tallinna kolides oli suur. Üksi metsi mööda hulkujal ei olnud lihtne taluda linnatänavate võõraste inimeste rohkust oma energiaväljas, samuti võttis aega kohanemine lavakooliga. Oma kursust, kus õppisid ka Erki Laur, Kleer Maibaum, Hilje Murel, Andres Roosileht, Tiit Sukk, Tiina Tauraitte, Külli Teetamm, Taavi Teplenkov, Harriet Toompere, Veikko Täär, Jan Uluspõld ja Liina Vahtrik, kirjeldab Andero toreda ja ühtehoidvana. Kursuse juhendaja Priit Pedajase vastu on näitlejal aukartus säilinud tänase päevani. Küllap on see tunne jäänud kooli algusest, kui kõik teatri ja teatrikooliga seotu tundus enneolematult tähtis ja püha, arvab Andero ise.

Mida sa ise pead oma kõige esimeseks oluliseks rolliks?

Oleneb mida tähtsaks pidada. Kooli esimene roll diplomilavastuses „Lugu valgest varesest“ oli selles mõttes tähtis, et see nõudis väga suurt ansamblitunnetust, ja see, kuidas kõik välja kukkus, oli suuresti tänu üksiteisega arvestamisele ja võimele koostööd teha. Aga kui isiklikust seisukohast rääkida, siis ikka roll „Peiarite õhtunäitusel“. See oli esimene kord, kui ma sain erialaeksamil „viie“. Kuni sinnamaani ei olnud ma suutnud ei Tallinna ega kursuse ellu sisse elada ja ma arvan, et olin küllaltki piiri peal, et kas saab asja või ei saa. Püüdsin küll kõigest väest teha, aga ei tulnud ega tulnud, ja ühel hetkel tajud ka ise oma piiri. Üha rohkem hakkas tunduma, et vastuvõtueksamil petsin komisjoni kuidagi ära ja et see pole vist ikka minu jaoks õige koht. Aga siis tekkis mingi kummaline asi. Võib-olla roll lihtsalt sobis või julgesin esimest korda natuke

rohkem teha kui tavaliselt. Julgesin proovida.

Lavakoolile järgnenud kaheksa aastat on Andero töötanud Tallinna Linnateatris. Tema rolligaleriisse kuulub tegelasi alates briti aristokraadist kuni vene päitini – üdini aus Razumihhin Elmo Nüganeni „Kuritöös ja karistuses“, truu Sam Plowman Ain Prosa „Vincentis“, noor kriminaal Šurik Mart Kolditsa „Tšapajevis ja Pustotas“, hingeline ja naiivne Andres Nüganeni „Kaotajates“ jne, unustamata ka küllalishäädikena Vanalinnastuudios mängitud Rudyt Malviuse lavastuses „Bent“. Viimase aja suurematest rollidest rääkides tuleb meelde Jaanus Rohumaa lavastus „Sebastian“, kus ta mängib Charles Ryderit – sarmikat kõrvaltoatajat briti aadliperekonna intriigide juures, samuti iiri pärimustükk „Impro 3 – Punane Hanrahan“, kus Anderol on täita nimiosalise, laulik Hanrahani roll. Isiklikult peab Andero oluliseks osatäitmisi „Kaotajates“ ja Adolf Šapiro lavastatud „Kolmekrossiooperis“.

„Kolmekrossiooper“ oli mul esimene töö, kui ma teatrisse tulin. Õppisin sinna Jaan Tätte asemele sisse, nii et pidin sulpsama otse vette suurte haide keskele – Elmo ja kogu raskekahurvägi olid ju laval. Olin tükki varem näinud ja teadsin, et see on väga uhke lavastus ja näitlejad mängivad väga hästi, sellepärast tundus kõik nii vastutusrikas. Seal nägin esimest korda ka Linnateatri lavatagust elu. Samuti oli väga oluline „Kaotajate“ Andres – eks see oli ka teistest mahukam töö. „Kaotajate“ teema läks mulle väga korda. Mul ongi raske rollidest rääkida, lähen vist ka elus liialt teiste inimeste pärusmaale – mulle meeldib pigem rääkida ideest, mida tükk kannab. Pealegi oli seal palju muusikat, mul tuli laulda. Ja muusika on minu jaoks tähtis.

Tõepoolest, ka kaks kõige uuemat osatäitmist koduteatris, roll Riina Roose muusikalavastuses „Eesti teatri laulud“ ja „hõbekõri“ Rõnee osa Elmo Nüganeni Tammsaare-

lavastuses „Karin. Indrek. Tõde ja õigus. 4.“ viitavad otseselt, et Andero kuulub Linnateatri „laulvate näitlejate“ hulka.

Keskkooli ajal pidin käima pidevalt poistekooriga esinemas ja laulmine tundus nii sunduslik ja mõttetu, et ma ei näinud mingit võimalust, et see hakkab minu edaspidise eluga kuidagi seostuma. Aga kui ma lavakasse tulin ja Riina Roosega kokku sain, muutus koos laulmine – kõla, akordid, see, milleks meie võimelised oleme, – äkki millekski võimsaks. Ta suutis selle armastuse tagasi tuua, tekitada vajaduse muusika ja musitseerimise järele. Mul ei ole siiani meelest läinud meie viimane diplomilavastus, mis algas Riina õpetatud missaga täielikus pimeduses. Pimedas tekib hoopis teine tajus, kogu energia läheb kuulmismeele peale ja sa hakkad kuulma, kuidas hääled liiguvad ja üksteisega põimuvad. See on üks kõige võimsa-

maid elamusi, mida ma kooslaulmisest mäletan.

Anderol on head suhted ka muusikaliidega, peale koduteatri muusikalavastuste on ta osalenud Malviuse suurprojektis „Les misérables“ Linnahallis ning sama lavastaja natuke väiksemas töös „Bent“.

Olin juba natuke aega teatris olnud ja teadsin küll, et suudan ansambelis või kooris mingit häält laulda, aga ei osanud sealt kaugemale mõelda. Üsna alguses tekkis olukord, kus mul ei olnud kuigi palju tööd, ja just siis hakkas Malvius tegema muusikali „Les misérables“. Sinna korraldati konkurs ja ma otsustasin osaleda. Ma arvan siiaamaani, et see on üks paremaid muusikale, mida meil on tehtud – sisu ja taustaga. Mulle meeldib, kui lisaks heale muusikale on ka tõsiselt võetav lugu, kui kaks nii võimsat asja nagu muusika ja teater on kokku pandud. Muusikali kui žanrit pole ma mitte kunagi alahinnanud. Mulle ei meeldi, kui öeldakse, et muusikal on tingimata kommerts, ilmselt räägib siin sageli hoopis kadedus. Teatrites tehakse ka draamatükke, mille kohta võib öelda, et see on puhas kommerts. Hästi saab alati teha.

Välismaale end täiendama Andero ei kipu, sest leiab, et eesti teatril ei ole maailmaga võrreldes mitte midagi häbeneneda. Kui unistab, siis pigem oma kodust kuskil looduses – see aga ei tule esialgu kõne alla, sest Tallinna lähümbrus teda ei rahuldaks, siis tuleks juba linnast ja teatrist ära minna.

Lõpetuseks küsin Anderolt, kas ta kujutaks oma elu ette väljaspool teatrit. Kujutaksin küll, kõlab kiire ja kõhklematu vastus. Olen isegi mõelnud, et küll oleks tore, kui saaks vahepeal paar aastat mõnda muud ametit proovida ja siis jälle teatrisse tagasi tulla. Olla näiteks aasta aega pottsepp, ehitada ahjusid. Nälg ja jääda küll ei karda. Ma arvan, et saaksin kõigega hakkama.

TRIIN SINISSAAR